

R i s b e n h a v n s = P o s t e n .

24

Fjerde Aargang.
No. 110. 1830.Tirsdagen den
11. Mai.Thorvaldsens Monument
over Hertugen af Leuchtenberg *)

I.

Da i Februar 1824 Sørgebudskabet om Hertug Eugen af Leuchtenbergs tidlige Død satte hele Europa i deeltagende Bevægelse — opstod hos en Architekt, der havde staaet i venkabeligt Forhold til ham, og af ham været mangfoldigvils beskæftiget, den Tank, at gjøre Udkaast til et Minde-marke over ham, paa hvilket den Hedengangne blev fremstillet, hvorledes han, staaende for Gravens Port, havde aflagt al Verdens Værdighed og Herlighed, og alene overrakte Historien, der nu begynde at optegne hans Bedrifter, den Hæders-Laurbærfrands, han ved mandig Dyd og Heltesind havde erhvervet sig. Dette Udkaast vandt Fru Hertuginde v. Leuchtenbergs Bifald, og hun overdrog dets Forfatter, Hr. v. Klenze ihenseende til Udførelsen at træde i Forbindelse med vor Tids første Billedhugger, Thorvaldsen. Omendkjøndt ikke vant til at arbejde efter fremmede Udkaast, var Thorvaldsen, efterat nogle af ham foreslagne Forandringer vare antagne, villig til at udføre Monumentet paa den Maade, at Figurerne vel i Almindelighed efter hiin Idees Angivelse, men i det Enkelte frit bleve udkastede og udførte i Marmor af ham, men de architektoniske Dele forfærdigedes i München efter Hr. v. Klenzes Tegninger. Dgsaa underkastede han sig den Bestingelse, naar de i Rom udførte Statuer vare oversendte,

*) Efter Schorns, i "Kunstblatt", April d. A., indførte, udsørlige Meddelelse.

da selv at komme til München og være nærværende ved Monumentets Opstilling. *Aftryk, som for alle den.*
Thorvaldsens Andeel af Arbeidet var tilendebragt i Sommeren 1829, og i Efteraaret ankom Statuerne til München. Der begyndtes strax paa Opreisningen af de architektoniske Dele. Man befriede begge Korsarmene i den St. Michaeliske Hofkirke fra de Gitterstole og Pulpiturer, som vanzirde dem, skaffede den ved Hjørnet af den venstre værende Prædikestol en anden Dypgang, og vandre paa denne Maade ved Dagvæggen af samme Korsarm et stort og skønt Rum, det bedste og værdigste, der kunde findes i denne Kirke for Opstillingen af et saa udmærket Værk.

Alt Architektonisk havde man allerede fuldbendt, og provisorisk opstillet Statuerne paa deres Sokkel, da Thorvaldsen, efter sit Lafte ankom til München; dog forhøledes Udførelsen af Monumentet, der skulde finde Sted Dagen for Hertugens Dødsdag, d. 20de Februar, endnu nogle Uger, da Billedhuggeren ønskede flere Forandringer ved Anordningen af Statuerne.

Siden d. 12 Marts er Monumentet nu fuldkomment aadnet for Publikums Beskuelse, og havde allerede Forberedelserne til dets Opstilling vakt den almindeligste Deeltagelse og spændt Forventningen paa det Høieste, saa er det nu Gjenstand for opmærksom Betragtning af en stor Mængde, der hidrages af Deeltagelse for den hæderde Kyrste, eller af Sands for Kunstens Skønhed.

Paa en omtrent 6 Fod høi, 15 Fod bred og 6 Fod fremspringende Sokkel staae Figurerne foran en af tvende korinthiske Pilastre dannet, til Muren lænet Portal, som indeholder en foroven smallere Dør. I Midten ligefor Døren, paa et forhøiet Plinthus sees Hertugens Statue, 9

Fod høi. Han er beklædt med en kortomgjordet Tunica, som lader Brystet aabent, og en over Nyggen nedfaldende Kappe; ved hans Side hænger endnu Sværdet. Alt øvrigt jordist Smykke har han afslagt, thi bagved ham og for hans Fødder hvile Harnisket, Commandostaven, og den med Jernkronen omgivne Hjelme, længer tilbage endnu en Kongekrone. Sin venstre Haand har han lagt fast paa Hjertet og i den udstrakte høire holder han en Laurbærkrands, Symbol paa hans uforgjængelige Hæder. Hans Hoved er sænket mod samme Side, som i den ædle og dog yomyge Bevidsthed, at al ydre Glænde er forgjængelig; men han har i dennes Sted beholdt den indre Fred og Klarhed, der aabner Veien til Himmelen. En sagte Bevægelse med den venstre Fod og dertil svarende Tilbage træden af den venstre Skulder, synes at antyde, at han er i Begreb med at vende sig om til den bagved ham værende Gravport. I det mandigskjønne Ansigt ungdommeligt prægede Træk hvile Mildhed og dyb Sjælsroe; et smil af den reneste Velvilje spiller paa hans Læber, medens man vel seer paa den skjønt hvalvede Pande, at den har dannet sig for alvorfulde Tanker og budet Aarhundredets Storme Trods. Figuren er en ædel Heltesiddelse, i hvis grandiose Form høi Værdighed forener sig med ungdommelig Kraft.

Ved hans høire Side, noget høiere og længere fremad, sidder Historiens Muse. Hun er vendt udad imod Tilskueren; med sin venstre Haand holder hun paa de forslagte Knæ en Table og i den høire Griffelen, hvormed hun optegner Fyrstens Bedrifter. Hendes Hoved er vendt en Smule iveiret, som om hun netop, grundende over sin Gjenstand, standsede med sin Skrift. Hendes Haar er uden Krands, simpelt afskilt og bundet; hendes Gevandt bestaaer af en finstribet, lang, gjordet Tunica, med et over Skuldrene og nedensfor Hosterne faldende Kastegevandt; den Støel, hvorpaa hun sidder, er af den antike Form, som man seer paa det herkulaniske Malerie af Klio, og bedækket med en Wildsvinehud, som nedad Siden i Forening med Gevandtets Folder danner en grandios Masse.

Paa venstre Side af Hertugen, og i samme Høide som Historiens Sindbillede (hiint siddende, denne staaende af 6 Fods Høide) er den af Thorvaldsen tilføiede Gruppe, Livets og Dødens Genier. Den sidste, større og stærkere, end sin Broder, med store, nedsenkede Vinger, med sin høire Haand støttende den udslukkende Fakkell mod Jorden, slynger sin venstre om den Ungres Hoster, og vender sit

Ansigt imod ham. Det skjøntlokkede Hoved er omkrandsset med Balmuer, og i hans milde Dine er Medfølelsen for den sorgende Broder umiskjendelig. Denne, den Ungre, læner sig med den høire Haand paa den Vædres Skulder, med Ansigtet smertefuldt vendt iveiret. Det langt nedhængende, simpelt afskilt Haar er smykket med en Krands af Immorteller, de kortere Vinger hævde iveiret, og i den venstre Haand bærer han den opad vendte Fakkell. Begge Genier ere nøgne, med Undtagelse af et let Gevandt, som er gjordet den Vædre om Hosterne, og falder ned foran Midten af Kroppen og til Halvdelen af den venstre Laar; den Ungre tjener et Kastegevandt, slynges fra den høire Skulder tilbage omkring den venstre Arm, til en simpelt og sømmelig Beklædning.

Bagved Hertugens Figur, i Marmorportalen, er Døren, og over denne staaer i guldne Skrift den Afvødes Valgsprog: "Honneur et fidélité." Portalens Krandsgesims er smykket med Palmetter og Ranker, i hvis Midte Korset hæver sig udaf det sammenslynge J. H. S. V. I Forening hermed naaer Monumentet en Høide af 30 bayeriske Fod. Paa Sockelen er anbragt en Table, baaren af to svævende Genier, med Indskrift:

"Heic placide ossa cubant

Eugenii Napoleonis

Regis Italiae vices quondam gerentis

Nat. Lutet. Parisior. D. III. Sept. MDCCLXXXI.

Def. Monachii D. XXI. Febr. MDCCCXXIV.

Monumentum posuit vidua moerens

Amalia Augusta

Maximil. Jos. Bav. Regis filia."

Musikalsk Beretning om indeværende Theaterseason.

III.

(Sluttet).

D. 27de Decbr. gav den berømte Flautist, Hr. Kammermusikus N. B. Fürst enau en Concert paa det Kongl. Theater. Hr. Fürstenaus mesterlige Spil var endnu i frisk Minde hos det danske Publikum fra hans sidste Besøg i Kjøbenhavn for syv Aar siden. At Hr. Fürst enau i denne